

The background of the cover is a misty, atmospheric landscape. In the foreground, a calm body of water reflects the sky and the surrounding trees. In the middle ground, a person stands next to a dark horse on a grassy bank. The background shows a line of trees and a hazy sky, suggesting a dawn or dusk setting. The overall color palette is soft and muted, with a lot of white and light grey tones.

KARIN FOSSUM

ZWARTE
SECONDEN

LITERAIRE THRILLER

ZWARTE SECONDEN

Karin Fossum

ZWARTE SECONDEN

Literaire thriller

Voor mijn broer Øystein

De dagen gingen zo langzaam.

Ida Joner tilde haar hand op en telde al haar vingers. Op 10 september was ze jarig. Het was nu pas de eerste. Ze had zoveel wensen. Het liefst een eigen huisdier. Iets warm en levends dat alleen van haar was. Ida had een lief gezichtje met grote, bruine ogen. Ze was tener gebouwd en had dik, krullend haar. Ze was bijdehand en vrolijk. Ze was bijna te mooi om waar te zijn. Dat dacht haar moeder vaak, vooral als Ida naar buiten ging en ze haar om de hoek zag verdwijnen. Te mooi en te goed om waar te zijn.

Ida stapte met een zwaai van haar been op de fiets. Ze zou net weggaan op haar splinternieuwe Nakamura. Ze liet een gigantische troep achter in de kamer, waar ze op de bank met kaarten en poppetjes had liggen spelen. Haar afwezigheid zou eerst een grote leegte achterlaten. Daarna zou er een vreemde toon door de muren naar binnen sijpelen en het huis met onrust vullen. Haar moeder hield haar hart vast. Maar ze kon het meisje niet als het eerste het beste zangvogeltje in een kooi zetten. Ze wuifde Ida na en glimlachte dapper. Stortte zich op praktische bezigheden. De stofzuiger zou die nieuwe toon in de kamer overstemmen. Als ze bezweet en warm werd, of moe van het kleedjes kloppen, verdoofde dat de steek in haar borst die de kop opstak, elke keer als Ida wegging. Ze wierp een blik uit het raam. De fiets zwenkte

naar links. Ida ging even naar het centrum. Alles was in orde, ze droeg haar fietshelm. Een harde schaal die beschermend om haar hoofd sloot. Je reinste levensbehoud. In haar zak had ze een portemonnee met zebrastrepen met dertig kronen erin. Dat was voldoende voor het laatste nummer van het paardenblad *Wendy*. Van het resterende geld kocht ze altijd Bugg. Ze zou er ongeveer vijftien minuten over doen om naar Laila's Kiosk te rijden. Haar moeder rekende het in haar hoofd uit. Ida kon omstreeks 18.40 uur weer thuis zijn. En dan hield ze rekening met de mogelijkheid dat ze misschien iemand tegenkwam en een minuut of tien bleef staan praten. Terwijl ze wachtte, begon ze op te ruimen. Ze pakte de kaarten en de poppetjes van de bank. Ze wist dat haar dochter haar altijd en overal kon horen. Ze had haar eigen strenge stem in het hoofd van het meisje geplant en wist dat die als een eeuwige waarschuwing door haar hoofd maalde. Daar voelde ze zich schuldig over, schuldig alsof ze haar in haar vrijheid belemmerde, maar ze durfde niet anders. Juist die stem zou Ida redden, als ze op een dag gevaar liep.

Ida was een goed opgevoed meisje dat nooit iets tegen de wil van haar moeder zou doen of een belofte zou vergeten. Maar de wandklok in Helga Joners woonkamer liep al tegen zevenen en Ida was nog steeds niet terug. Toen meldde de eerste angststeek zich. En daarna het knagende gevoel in haar buik dat haar aldoor naar het raam dreef, waar Ida nu natuurlijk ieder moment op haar gele fiets aan zou komen. Haar rode helm zou blinken in de zon. De banden zouden zacht over het grind knarsen. Misschien een rinkel met de bel: ik ben er weer! Gevolgd door een dreun tegen de buitenmuur, van het fietsstuur. Maar ze kwam niet.

Helga Joner zweefde boven alles wat bekend en veilig was. De vloer zonk weg onder haar voeten. Haar lichaam, dat anders zo zwaar was, woog niets meer, ze zweefde als een geest

door de kamers. Toen viel ze op de grond, met een doffe pijn in haar borst. Ze bleef plotseling staan en keek om zich heen. Waarom kwam dit haar zo bekend voor? Omdat ze deze situatie, jarenlang al, in haar gedachten had meegemaakt. Omdat ze altijd al had geweten dat dit prachtige kind niet blijvend was. Ze werd bijna waanzinnig van angst, omdat ze dit had aangevoeld. Het besef dat ze dingen kon voorzien, de erkenning dat ze dit vanaf het allereerste moment al had geweten, duizelde door haar hoofd. Daarom ben ik altijd zo bang, dacht Helga. Tien jaar lang ben ik elke dag bang geweest en daar had ik een goede reden voor. Nu is het zover. De nachtmerrie is er. Groot en zwart knaagt hij aan de binnenkant van mijn hart.

Om 19.15 uur rukte ze zich uit haar apathie los en zocht ze in de *Gouden Gids* het nummer van Laila's Kiosk op. Ze probeerde haar stem onder controle te krijgen. Het duurde lang voordat er werd opgenomen. Doordat ze hier nu met de telefoon in haar hand stond en daarmee haar eigen angst veraadde, wist ze nog zekerder dat Ida nu elk moment thuis kon komen. Als de uiteindelijke bevestiging van het feit dat ze gewoon een overbezorgde moederkloek was. Maar Ida kwam niet opdagen en een vrouwenstem antwoordde. Helga begon met een verontschuldigend lachje, omdat ze hoorde dat de vrouw die opnam volwassen was en zelf misschien ook kinderen had. Zij zou het begrijpen. Mijn dochter is op haar fiets weggegaan om een *Wendy* te kopen. Bij u in de kiosk. Daarna zou ze meteen naar huis komen, ze had er allang weer moeten zijn, maar ze is er nog niet. Dus ik bel maar even om te vragen of ze wel bij u is geweest. Zei Helga Joner.

Ze keek uit het raam om zich tegen het antwoord te beschermen.

'Nee', antwoordde de vrouw. 'Er is hier geen meisje geweest, niet dat ik me kan herinneren.'

Helga zweeg. Dit antwoord kon niet kloppen. Ze moest er geweest zijn, waarom zei die vrouw zulke dingen? Ze wilde een ander antwoord horen!

‘Ze is klein en ze heeft donker haar’, ging ze koppig verder. ‘Tien jaar. Ze draagt een blauw joggingpak en een rode helm. Haar fiets is geel.’

Dat van die fiets sloeg nergens op. Die nam ze tenslotte niet mee naar binnen.

Laila Heggen, de vrouw van de kiosk, durfde bijna geen antwoord te geven. Ze hoorde de groeiende paniek en wilde het niet nog erger maken dan het al was. Daarom nam ze in gedachten de laatste uren nog eens door. Maar hoe graag ze het ook zou willen, ze kwam geen klein meisje tegen.

‘Er komen hier natuurlijk zoveel kinderen’, zei ze. ‘De hele dag door. Maar rond deze tijd is het stil. Tussen vijf en zeven gaan de mensen eten. Daarna wordt het weer drukker, tot tien uur. Dan sluit ik.’

Meer wist ze niet te zeggen. Bovendien had ze twee hamburgers op de plaat liggen, ze begonnen al een beetje aangebrand te ruiken en de klant stond te wachten. Helga zocht naar woorden. Ze kon niet ophangen, durfde niet de lijn te verbreken die deze vrouw met Ida verbond. Want naar haar was ze onderweg geweest. Ze staaarde weer naar de weg. Zo nu en dan kwam er een auto langs. De avondspits was voorbij.

‘Maar als ze nog komt’, probeerde ze, ‘zegt u dan dat ik op haar zit te wachten.’

Het bleef stil. De vrouw in de kiosk wilde graag helpen, maar wist niet hoe. Wat verschrikkelijk, dacht ze, om nee te moeten antwoorden. Terwijl die vrouw zo’n behoefte had aan een ja.

Helga Joner legde de hoorn neer. Een nieuwe tijdrekening begon. Een kruipende, onbehaaglijke verandering in het licht, in de temperatuur, in het landschap voor het raam. Bomen

en struiken stonden als strijdvaardige soldaten in het gelid. Plotseling zag ze dat de lucht, waar wekenlang geen druppel regen uit was gevallen, helemaal betrokken was. Wanneer was dat gebeurd? Ze voelde haar hart pijnlijk tekeer gaan, ze hoorde de wandklok mechanisch tikken. De seconden, die ze zich altijd als metalige stipjes had voorgesteld, waren nu zware, zwarte druppels die ze stuk voor stuk voelde. Ze zag haar handen, droog en gerimpeld. Niet langer de handen van een jonge vrouw. Ze had Ida pas laat gekregen en was onlangs negenenvertig geworden. Ineens sloeg de angst om in woede en pakte ze de telefoon weer op. Er was van alles te doen, Ida had vriendinnen en familie in de buurt. Helga had een zus, Ruth, en die zus had een dochter van twaalf, Ida's nichtje Marion en haar neef Tomme van achttien. Ida's vader, die niet bij hen woonde, had twee broers in het centrum, Ida's ooms, die allebei getrouwd waren en samen vier kinderen hadden. Ze waren familie. Misschien was ze bij hen. Maar dan zouden ze even gebeld hebben. Helga aarzelde. Eerst haar vriendinnen, dacht ze. Therese. Of Kjersti misschien. Ze ging ook vaak naar Richard, een twaalfjarige jongen uit de buurt die een paard had. Haar dochters klassenlijst, met alle namen en telefoonnummers, hing met een plakbandje aan de keukenkast. Ze begon bovenaan bij Kjersti. Nee, helaas, geen Ida daar. De bezorgdheid van de andere vrouw, de ongemakkelijkheid en het medeleven, en ten slotte het onvermijdelijke einde van het gesprek – ze duikt wel weer op, je weet toch hoe kinderen zijn – zaten haar danig dwars.

'Ja', loog Helga. Maar ze wist het niet. Ida was nooit te laat thuis. Bij Therese werd niet opgenomen. Ze praatte met Richards vader, die vertelde dat zijn zoon in de stal was. Ze wachtte terwijl hij ging kijken. De klok aan de wand stoorde haar, dat eeuwige getik, ze hield er niet van. Richards vader kwam terug. Zijn zoon was alleen in de stal. Helga hing op en

nam even een pauze. Haar ogen werden weer naar het raam getrokken, als door een krachtige magneet. Ze belde haar zus Ruth en stortte een beetje in toen ze haar stem hoorde. Ze kon niet langer overeind blijven staan, haar benen leken onder haar te bezwijken, alsof ze verlamd raakte.

‘Stap meteen in de auto’, zei Ruth. ‘Kom hierheen, dan rijden we een rondje om haar te zoeken. We vinden haar heus wel!’

‘Ja’, zei Helga. ‘Maar ze heeft geen sleutel. Misschien komt ze thuis als wij haar aan het zoeken zijn!’

‘Laat de deur openstaan. Dat geeft toch niks. Ze staat vast ergens naar te kijken. Een brand, of een auto-ongeluk. En dan vergeet ze de tijd.’

Helga rukte de garagedeur open. De stem van haar zus had haar gerustgesteld. Een brand, dacht ze. Natuurlijk. Ida staat naar de vlammen te kijken, haar wangen zijn helemaal rood, de brandweermannen zijn aangrijpend en indrukwekkend met hun zwarte kleren en hun gele helmen, ze kan zich niet verroeren, zo betoverd is ze, door de sirenes en het geschreeuw en het geknetter van de vlammen. Als er brand was, zou ik zelf ook blijven staan, overweldigd door de hitte. Het is ook zo droog, het heeft al tijden niet geregend. Of een botsing. Ze had moeite met de sleutels en zag het voor zich. Verwongen metaal, ambulances, hartmassage en bloed schoten door haar hoofd. Natuurlijk vergeet ze dan de tijd!

Ze reed ongeconcentreerd naar haar zusters huis in Madseberget. Een ritje van vier minuten. Haar ogen schoten onderweg langs de greppels, vermoedelijk zou Ida plotseling opduiken, keurig aan de rechterkant fietsend, gezond en mooi en gelukkig. Maar dat gebeurde niet. Toch was het beter om iets te doen. Helga moest schakelen, sturen en remmen, haar lichaam was bezig. Als het lot haar kwaad gezind was, dan zou ze vechten. Zich met handen en voeten tegen het naderende monster verzetten.

Ruth was alleen thuis. Haar zoon Tom Erik, die ze kortweg Tomme noemden, had net zijn rijbewijs gehaald. Hij had ieder dubbeltje opzij gelegd zodat hij een oude Opel had kunnen kopen.

‘Hij woont er praktisch in’, verzuchtte Ruth bezorgd. ‘Ik hoop in godsnaam maar dat hij voorzichtig rijdt. Marion is naar de bibliotheek. Die gaat om acht uur dicht, dus ze komt zo thuis, maar ze redt zichzelf wel. Sverre is op reis. Hij is God beware me nooit thuis.’

Dat laatste zei ze met haar rug naar Helga toe, terwijl ze een gevecht met haar jas voerde. Toen ze zich omdraaide, zat de glimlach op zijn plaats.

‘Kom, Helga, dan gaan we!’

Ruth was slanker en langer dan haar zus Helga. Vijf jaar jonger en opgeruimder van aard. Ze waren erg aan elkaar gehecht en Ruth was altijd degene geweest die zich over Helga ontfermd had. Op haar vijfde zorgde ze al voor Helga van tien. Helga was zo zwaar, zo langzaam en bang. Ruth was snel, open en doortastend. Wist overal raad op. Nu ging ze snel op in haar rol van steun en toeverlaat. Ze wist haar eigen bezorgdheid in toom te houden door haar zus te troosten. Ruth haalde de Volvo uit de garage en Helga stapte in. Eerst reden ze naar Laila’s Kiosk, waar ze aan de counter een paar woorden wisselden. Ze bleven buiten even om zich heen staan kijken. Naar een teken dat Ida hier geweest was, ook al zei Laila van niet. Ze reden verder de stad in. Liepen een rondje over het plein en staarden met angstige blikken naar alle gezichten, alle mensen, maar van Ida was geen spoor. Voor de zekerheid reden ze langs de school van Glaswijk, waar Ida in de vijfde klas zat, maar het schoolplein lag er leeg en verlaten bij. Tijdens de rit leende Helga drie keer Ruths mobiele telefoon om haar eigen nummer te bellen. Misschien zat Ida in de kamer te wachten. Er werd echter niet

opgenomen. De nachtmerrie groeide, lag bevend op de loer, verzamelde kracht. Nog even en dan zou hij zich oprichten en als een golf over haar heen spoelen. En alles in duisternis hullen. Helga voelde het in haar lichaam, er werd daarbinnen een strijd uitgevochten, haar bloedsomloop, haar hartslag, haar adem, alles was verstoord.

‘Misschien heeft ze een lekke band gekregen’, zei Ruth, ‘en iemand om hulp gevraagd. Misschien staat iemand ergens haar band te plakken.’

Helga knikte ijverig. Die mogelijkheid was nog niet bij haar opgekomen. Het luchtte ontzettend op. Er waren zoveel verklaringen, zoveel mogelijkheden, en bijna geen een ervan was gevaarlijk, ze zag ze alleen niet. Ze zat stijf op haar stoel naast haar zus en hoopte maar dat er een groot gat in Ida’s band zat. Dat zou alles verklaren. Toen raakte ze plotseling in paniek, omdat juist dat beeld haar beangstigde. Dat er een auto stopte voor een klein meisje met bruine ogen en een fiets met een lekke band. Onder het voorwendsel te willen helpen. Een voorwendsel! Ze voelde weer een steek in haar hart. Bovendien zouden ze haar dan gezien hebben, ze hadden net de route gereden die Ida met de fiets zou afleggen. Er waren geen sluiproutes.

Helga staarde recht voor zich uit. Ze wilde haar hoofd niet naar links draaien, want daar stroomde, een stukje verderop, de rivier, snel en grijs. Ze wilde de hele tijd vooruit, zo snel mogelijk, vooruit naar het ogenblik waarop alles weer in orde was.

Ze reden terug naar huis. Iets anders zat er niet op. Ze hoorden alleen het gebrom van de motor van Ruths Volvo. Ze had de radio uitgezet. Ze konden niet naar muziek luisteren als Ida weg was. Er was nog steeds weinig verkeer. Maar zo dadelijk haalden ze een merkwaardig vehikel in. Ze zagen hem al van verre, eerst als iets onherkenbaars. Het voertuig

was deels een bromfiets, deels een soort vrachtwagentje. Het had drie wielen, het stuur van een motorfiets en een laadbak ter grootte van een kleine aanhanger. Zowel de brommer als de aanhanger waren in een kopergroene kleur gespoten. De chauffeur reed erg langzaam, maar ze konden aan hem zien dat hij de auto in de gaten had, dat hij voelde dat er iets van achteren naderde. Hij ging helemaal rechts rijden om hen er langs te laten. Zijn blik was strak op de weg gevestigd.

‘Emil Johannes’, zei Ruth. ‘Hij is altijd onderweg. Zullen we het aan hem vragen?’

‘Hij kan toch niet praten?’ wierp Helga tegen.

‘Dat is maar een gerucht’, meende Ruth. ‘Volgens mij kan hij best praten. Als het hem uitkomt.’

‘Waarom denk je dat?’ vroeg Helga twijfelend.

‘Dat zeggen ze. Dat hij het gewoon niet wil.’

Helga kon zich niet voorstellen dat iemand die kon praten dat niet deed. Daar had ze nog nooit van gehoord. De man op de brommer was in de vijftig. Hij droeg een ouderwetse bruine leren muts met oorkleppen en een winddicht jack dat hij niet dicht had geknoopt. De panden fladderden in de wind. Toen hij de auto naast hem voelde komen, begon hij te slingeren. Hij keek hen afkeurend aan, maar Ruth liet zich niet van de wijs brengen. Ze zwaaide met haar arm en gebaarde dat hij moest stoppen. Dat deed hij, met tegenzin. Maar hij keek hen niet aan. Hij wachtte alleen, nog steeds recht voor zich uit starend, met zijn handen stevig om het stuur, de oorkleppen als hondenoren langs zijn wangen. Ruth draaide het raampje open.

‘We zoeken een meisje!’ riep ze.

De man trok een verstoord gezicht. Hij snapte niet waarom ze zo schreeuwde, hij mankeerde niets aan zijn oren.

‘Een meisje van tien jaar, met bruin haar. Ze heeft een gele fiets. Jij rijdt toch overal rond, heb jij haar misschien gezien?’

De man staarde naar het asfalt. Zijn gezicht ging gedeeltelijk schuil onder zijn muts. Helga Joner staarde naar de aanhanger. Die was met een zwart zeildoek afgedekt. Ze had het idee dat er iets onder lag. Haar gedachten schoten alle kanten op. Onder een dergelijk zeil was plaats genoeg voor zowel een meisje als een fiets. Keek hij niet een beetje schuld bewust? Maar ze wist dat hij zijn gezicht altijd afwendde. Ze had hem weleens in de winkel gezien. Hij leefde in zijn eigen wereld.

Het idee dat Ida onder het zwarte zeildoek lag, kwam haar als absurd voor. Ik ben mezelf niet helemaal, dacht ze.

‘Heb je haar gezien?’ herhaalde Ruth. Ze heeft zo’n autoritaire stem, dacht Helga. Zo dwingend. Daardoor stopten mensen en luisterden ze naar haar.

Eindelijk beantwoordde hij haar blik, maar heel eventjes. Hij had ronde, grijze ogen. Zag ze het goed dat ze onrustig heen en weer schoten? Helga beet op haar lip. Zo was hij immers, dat wist ze, hij keek mensen niet aan en wilde niet met hen praten. Het had niets te betekenen. Zijn stem was een beetje schor toen hij antwoordde.

‘Nee’, zei hij.

Ruth hield zijn blik vast. De grijze ogen draaiden weer weg. Hij zette de bromfiets in de versnelling en liet de motor ronken. Het gas zat aan de rechterkant van het stuur. Hij vond het leuk om gas te geven. Ruth zette haar richtingaanwijzer aan en passeerde hem. Maar ze bleef in het spiegeltje naar hem kijken.

‘Ha!’ snoof ze. ‘Iedereen zegt dat hij niet kan praten. Nonsense!’

Het werd bijna ondraaglijk stil in de auto. Nu is ze thuis, dacht Helga. Laila van de kiosk herinnert het zich niet, maar Ida is daar geweest en heeft haar boodschappen gedaan. Ze ligt op de bank de *Wendy* te lezen en kauwt Bugg zodat haar

wangen er bol van staan. Overal ligt snoeppapier. Haar mond ruikt zoet naar de roze kauwgum.

Maar toen ze thuis kwamen, was de kamer leeg. Helga stortte volledig in. Ze was één hoopje ellende.

‘Mijn God’, snikte ze. ‘Nu is het menens. Hoor je dat, Ruth? Er is iets gebeurd!’

Het gesnik eindigde in een schreeuw. Ruth liep naar de telefoon.

De vermissing van Ida Joner werd om 20.35 uur in de meldkamer geregistreerd. De vrouw die opbelde stelde zich voor als Ruth Emilie Rix. Ze deed haar best om zakelijk over te komen, omdat ze bang was dat ze haar telefoontje anders niet serieus zouden nemen. Maar haar stem had een hysterische ondertoon. Jacob Skarre noteerde op een schrijfblok wat de vrouw vertelde, terwijl er tegenstrijdige gevoelens in hem opkwamen. Ida Joner, een meisje van tien jaar uit Glaswijk, was twee uur te laat thuis. Het was duidelijk dat er iets was gebeurd. Maar dat hoefde niet meteen iets heel ergs te zijn. Meestal viel het mee en bleek het slechts om een kleinigheid te gaan. Eerst schrijnend als een wespensteek, dan de zoetste troost van alles: moeders schoot. Hij glimlachte, omdat hij dat al zo vaak had gezien. Maar tegelijkertijd wapende hij zich voor wat er wellicht nog allemaal aankwam.

Om 21.00 uur reed de surveillancewagen het pad voor Helga Joners huis op. Ze woonde aan de Glasblazersweg nummer 8, elf kilometer buiten de stad, ver genoeg om heel erg landelijk te zijn, met wat boerderijen en landerijen, en grote en kleine bouwpercelen. Glaswijk had zijn eigen kleine centrum met een school, winkels en een benzinstation. Het huis lag in een villawijkje. Het was roodgeverfd en zag er vriendelijk uit. Een heg van rode kornoelje vormde met zijn dunne takken een dramatische, stekelige rand rond de

tuin. Het gras vertoonde gele vlekken door de aanhoudende droogte.

Helga stond voor het raam. Toen ze de witte auto zag, begon het haar te duizelen. Ze was te ver gegaan, ze had het lot getart. Hiermee gaf ze toe dat er iets afgrijselijks was gebeurd. Dit hadden ze niet moeten doen. Als ze het niet gedaan hadden, zou Ida uit zichzelf zijn teruggekomen. Ze kon haar eigen gedachten niet volgen, ze wilde zo ontzettend graag dat iemand de leiding overnam, voor haar besliste. Er liepen een paar politiemannen het pad op en Helga staaarde naar de oudste van de twee, een heel lange man van een jaar of vijftig, met grijs haar. Hij bewoog zich langzaam en bedachtzaam, alsof niets hem van zijn stuk kon brengen. Hij is precies wat ik nodig heb, dacht Helga. Hij gaat dit regelen, want dit is zijn werk, hij heeft het vaker gedaan. Het voelde onwerkelijk om hem een hand te geven. Dit is niet echt, dacht ze, haal me uit deze afschuwelijke droom. Maar ze werd niet wakker.

Helga zag er nog goed uit, klein en stevig, met dik donker haar dat achterover was gekamd. Ze had een lichte huid en donkere, zware wenkbrauwen. Inspecteur Konrad Sejer keek haar met een vaste blik aan.

‘Bent u alleen?’ vroeg hij.

‘Mijn zus komt zo terug. Zij heeft u gebeld. Ze moest even haar kinderen op de hoogte brengen.’

Haar stem klonk paniekerig. Ze keek de twee mannen aan, Jacob Skarre met zijn blonde krullen en Konrad Sejer met zijn staalgrijze haar. Ze keek hen smekend aan. Daarna liep ze naar binnen. Ging weer met haar armen over elkaar bij het raam staan. Ze kon onmogelijk gaan zitten, ze was gedwongen om zo te blijven staan, om naar de weg te kijken, naar de gele fiets, als die eindelijk kwam. Want nu zou ze komen, net nu ze dit enorme apparaat in beweging had gezet. Ze begon te praten. Moest de leegte met woorden vullen om de aldoor

opduikende beelden op een afstand te houden, ze waren zo afschuwelijk.

‘Ik woon alleen met haar. We hebben haar pas laat gekregen,’ stotterde ze, ‘ik ben bijna vijftig. Haar vader is acht jaar geleden verhuisd. Hij weet het nog niet. Ik durf hem niet te bellen. Er is vast een verklaring en ik wil hem niet onnodig ongerust maken.’

‘Dus u denkt niet dat ze misschien bij haar vader is?’ vroeg Sejer.

‘Nee’, antwoordde ze beslist. ‘Anders zou hij zeker gebeld hebben. Hij heeft een groot verantwoordelijkheidsgevoel.’

‘Dus wat Ida betreft kunt u het goed met uw ex-man vinden?’

‘Absoluut!’

‘Dan vind ik dat u moet bellen’, zei Sejer.

Dat zei hij omdat hij zelf ook een kind had en hij wilde niet dat Ida’s vader erbuiten werd gehouden. Helga liep met tegenzin naar de telefoon. Het was stil in de kamer toen ze het nummer intoetste.

‘Hij neemt niet op’, meldde ze, terwijl ze ophing.

‘Spreek een boodschap in’, zei Sejer. ‘Als hij een antwoordapparaat heeft.’

Ze knikte en toetste het nummer opnieuw in. Haar stem klonk een beetje verlegen omdat ze toehoorders had.

‘Anders’, hoorden ze haar zeggen. ‘Met Helga. Ik zit op Ida te wachten, ze had allang thuis moeten zijn. Ik wilde alleen even horen of ze bij jou is.’ Ze pauzeerde even en snikte toen: ‘Bel alsjeblieft! De politie is hier!’

Ze draaide zich om. ‘Hij is veel op reis. Hij kan ik weet niet waar zijn.’

‘We hebben een goede beschrijving van haar nodig’, zei Sejer. ‘En een foto. Die heeft u vast wel.’

Helga voelde hoe sterk hij was. Ze vond het een raar idee

dat hij deze situatie eerder moest hebben meegemaakt. In andere kamers, met andere moeders. Het liefst zou ze tegen hem aan leunen en zich aan hem vastklampen, maar dat durfde ze niet. Dus zette ze haar tanden op elkaar.

Sejer belde het nummer van het politiebureau en gaf twee surveillancewagens bevel om via de rijksweg naar Glaswijk te rijden. Een meisje van tien, op een gele fiets, hoorde Helga. En ze bedacht dat het raar was om hem zo over haar Ida te horen praten, het klonk alsof het alleen maar om een rijwiel ging. Daarna was het een bedrijvigheid van stemmen en auto's, een nachtmerrieachtig beeld dat voor haar ogen flakkerde. Telefoons die overgingen, korte commando's en vreemde gezichten. Ze wilden Ida's kamer zien. Dat vond ze niet prettig, omdat het haar ergens aan deed denken. Dingen die ze op de televisie had gezien, in politiefilms. Kamers van jonge meisjes, schreeuwend leeg. Langzaam liep ze de trap op en deed ze de deur van de slaapkamer open. Sejer en Skarre bleven in de deuropening staan, volkomen overdonderd door de grootte van de kamer en de enorme chaos die er heerste. Beesten. In alle soorten, maten en vormen. Van allerlei soorten materiaal. Glas en steen, aardewerk en hout, plastic en pluche. Paarden en honden. Vogels en muizen, vissen en slangen. Ze hingen aan dunne draden aan het plafond, vulden het hele blankhouten bed, troonden boven op de boekenkast en pronkten in het raamkozijn. Sejer zag meteen dat ook alle boeken in de kast over dieren gingen. Er hingen foto's en affiches van dieren aan de muur. De gordijnen waren groen en met zeepaardjes bedrukt.

'U kunt wel zien waar ze vol van is', zei Helga.

Ze stond trillend in de deuropening. Het was net alsof ze dit ook voor het eerst zag, in al zijn heftigheid. Hoeveel beesten waren er wel niet? Honderden?

Sejer knikte. Skarre was sprakeloos. De kamer was onge-

looflijk rommelig en veel te vol. Ze gingen weer naar beneden. In de woonkamer haalde Helga Joner een foto van de muur. Sejer pakte hem aan. Toen hij in de bruine ogen staarde was het gebeurd. Ida stond meteen als gloeiend vuur op zijn netvlies gebrand. Kinderen zijn schattig, dacht hij, maar dit meisje was betoverend. Werkelijk om op te vreten. Zoals meisjes in sprookjes werden afgebeeld. Hij dacht aan Roodkapje, Sneeuwwitje en Assepoester. Grote donkere ogen. Ronde rode wangen. Rank en smal. Hij keek naar Helga Joner.

‘U hebt haar gezocht? Samen met uw zus?’

‘We hebben bijna een uur rondgereden’, zei Helga. ‘Er was weinig verkeer, niet veel mensen om aan te vragen. Ik heb een paar vriendinnetjes van haar gebeld en ik heb ook naar Laila’s Kiosk gebeld. Daar is ze niet geweest en dat begrijp ik niet. Wat moet ik nu doen?’

Ze keek hem met brandende ogen aan.

‘U moet niet alleen zijn’, zei hij. ‘Blijf rustig zitten en wacht op uw zus. Wij gaan nu onze mensen optrommelen en dan gaan we haar zoeken.’

‘Herinner jij je Mary Pickford nog?’ vroeg hij.

Ze zaten weer in de auto. In het spiegelkje zag hij het huis van Helga verdwijnen. Haar zus Ruth was weer terug. Jacob Skarre keek hem niet-begrijpend aan. Hij was veel te jong om de sterren uit de dagen van de stomme film te kennen.

‘Ida lijkt op haar’, zei Sejer.

Skarre vroeg niet verder. Hij had zin in een sigaret, maar in de surveillancewagen mocht niet gerookt worden. Daarom zocht hij in zijn zakken naar iets om te snoepen en vond een doosje pastilles.

‘Ze zou nooit bij een vreemde in de auto stappen’, zei hij peinzend.

‘Dat zeggen alle moeders’, zei Sejer. ‘Het ligt er maar net aan wie het vraagt. Volwassenen zijn veel slimmer dan kinderen, zo eenvoudig is het.’

Dat antwoord beviel Skarre niet. Hij wilde geloven dat kinderen door hun intuïtie eerder doorhadden wanneer er gevaar dreigde dan volwassenen. Net als honden. Dat ze het roken. Hoewel... honden waren niet bijzonder slim. Hij werd moedeloos van zijn gedachten. De pastille in zijn mond was zacht geworden en hij begon erop te kauwen.

‘Maar ze stappen in als ze diegene kennen’, zei hij hardop. ‘En vaak is het ook iemand die ze kennen.’

‘Je praat alsof we hier met een misdrijf te maken hebben’, zei Sejer. ‘Dat lijkt me een beetje voorbarig.’

‘Nee,’ zei Skarre aarzelend, ‘ik probeer me alleen voor te bereiden.’

Sejer keek hem van opzij aan. Skarre was jong en ambitieus. Extravert en enthousiast. Zijn talent was goed verstopt achter zijn grote, hemelsblauwe ogen en zijn krullen gaven hem een onschuldige uitstraling. De mensen voelden zich bij Skarre op hun gemak. Ze ontspanden en kletsten wat, en dat was precies wat hij wilde. Sejer reed de surveillancewagen met de toegestane snelheid door het landschap. Hij hield doorlopend contact met de patrouilles. Ze hadden niets te melden.

De wijzer wees constant zestig aan en later tachtig. Hun ogen gleden automatisch over de akkers om niets te missen. Maar ze zagen niets bijzonders. Geen klein meisje met donker haar, geen gele fiets. Sejer zag haar gezicht voor zich. De kleine mond en de grote krullen. Toen verschenen er ineens een paar afschuwelijke beelden in zijn gedachten. Nee, zei het binnen in hem. Zo is het niet, deze keer niet. Dit meisje komt gewoon weer thuis. Ze komen bijna altijd weer thuis, ik heb het vaker meegemaakt. En waarom hou ik ‘s hemelsnaam van dit werk?

Helga zoog een grote hoeveelheid lucht naar binnen en begon onregelmatig te ademen. Ruth pakte haar zuster bij haar schouders en sprak luid en overdreven duidelijk tegen haar.

‘Je moet rustig ademhalen, Helga. Haal adem!’

Ze ademde een paar keer heftig in, maar er kwam niets naar buiten en het mollige lichaam op de bank vocht om haar ademhaling weer onder controle te krijgen.

‘Stel dat Ida nu binnenkomt en je zo ziet!’ riep Ruth radeeloos, ze wist niets anders te zeggen. ‘Hoor je me?’ Ze begon haar zus door elkaar te schudden. Helga slaagde er eindelijk in om weer normaal te ademen. Toen zakte ze in een vreemd soort apathie.

‘Rust een beetje uit’, zei Ruth smekend. ‘Ik moet even naar huis bellen. Daarna moet je iets eten. Je moet in ieder geval wat drinken.’

Helga schudde haar hoofd. Vaag hoorde ze de stem van haar zus aan de andere kant van de kamer. Een zacht gemompel waar ze niets van verstond. Even later was ze weer terug.

‘Ik heb tegen Marion gezegd dat ze naar bed moet gaan en de deur op slot moet doen’, zei Ruth.

Toen ze het zei, voelde ze opeens een grote angst. Marion was alleen thuis. Toen besepte ze dat die bezorgdheid misplaatst was. Alle woorden werden gevaarlijk, alle opmerkingen explosief. Ze ging naar de keuken. Helga hoorde glazen rinkelen. Een la werd opengetrokken, brood, dacht ze. Nu te moeten eten. Dat gaat niet. Ze staaarde met pijnlijke ogen naar het raam. Toen de telefoon ging, schrok ze zo dat ze een gillette slaakte. Ruth kwam aangestormd.

‘Zal ik opnemen?’

‘Nee!’ Helga rukte de hoorn naar zich toe en riep haar naam in de microfoon. Toen zakte ze ineen. ‘Nee, ze is er nog niet’, huilde ze. ‘Het is bijna halftwaalf en ze is om zes uur weggegaan. Ik kan niet meer!’

Ida Joners vader werd even volkomen stil aan de andere kant van de lijn.

‘En de politie?’ vroeg hij angstig. ‘Waar zijn die?’

‘Ze zijn allemaal weg, maar ze zoeken. Ze zouden het Groene Kruis en andere vrijwilligers oproepen, maar ze hebben niet meer gebeld! Ze kunnen haar niet vinden!’

Ruth wachtte in de keukendeur. De ernst van de situatie drong gelijktijdig tot hen door. Het was donker buiten, bijna nacht. Ida was ergens daarbuiten, niet in staat om naar huis te komen. Helga kon niet praten. Eten was ondenkbaar. Niet bewegen, nergens heen gaan. Alleen wachten, met z’n tweeën, met hun armen stevig om elkaar heen en de angst als een storm van bloed in hun oren.

‘Wat is dat toch met kinderen en snoep’, zei Sejer. ‘Ze moeten altijd maar snoep hebben. Hebben alle kinderen een te lage bloedsuikerspiegel?’

Skarre ging op het bureau zitten.

‘Ida ging een tijdschrift kopen’, wierp hij tegen.

‘En voor de rest van het geld snoep’, zei Sejer. ‘Bugg. Wat is dat eigenlijk?’

‘Kauwgum’, verklaarde Skarre.

Twee uur is niets, dacht Sejer, terwijl hij naar zijn horloge staaarde. Ze hadden ondanks alles met een kind van tien jaar te maken. Ze kon praten en vragen. Maar het was ondertussen één uur. Buiten hing een zwarte septembernacht en Ida was al meer dan zeven uur weg. Toen hoorde hij een zwak geruis. Hij bleef een poosje verwonderd zitten luisteren. Het geluid werd sterker. Regen, dacht hij. Een flinke bui. Het kletterde

tegen de ruiten en spoelde in stevige stromen stof en vuil van het glas. Hij had naar regen verlangd. Alles was kurkdroog. Maar nu kwam het slecht uit. Hij voelde een pijn in zijn lichaam, een mengeling van rusteloosheid en de behoefte iets te doen. Hij wilde hier niet met een stapel papieren zitten, hij wilde naar buiten, het donker in en naar Ida zoeken. De fiets, dacht hij toen. Chromoengeel en splinternieuw. Die was ook nog niet gevonden.

‘Ze kan met haar fiets gevallen zijn’, zei Skarre. ‘Misschien ligt ze bewusteloos in een greppel. Dat is weleens eerder voorgekomen. Of ze kan iemand zijn tegengekomen, die haar volkomen voor zich heeft ingenomen. Een onnadenkend maar goedgehartig iemand. Zoals Raymond. Weet je Raymond nog?’

Sejer knikte. ‘Hij had konijnen. En daarmee kon hij kleine meisjes lokken.’

‘En Ida is idolaat van dieren’, redeneerde Skarre. ‘Maar ze kan ook van huis zijn weggelopen vanwege iets waar haar moeder niet over wil praten. Misschien ligt ze ergens in een schuur te slapen. Vastbesloten om haar ergens voor te straffen.’

‘Ze hadden geen ruzie gehad’, wierp Sejer tegen.

‘Haar vader kan erbij betrokken zijn’, ging Skarre verder. ‘Dat komt wel voor. Een onderwijzer of een andere volwassene die ze kent kan haar hebben opgepikt. Om redenen die wij niet kennen. Misschien heeft ze ergens eten gekregen en een warm bed. Mensen doen soms de raarste dingen’, zei hij. ‘Wij denken meteen het ergste omdat we dit werk al te lang doen.’

Skarre maakte een knoopje van zijn overhemd los. De stilte in Sejers schemerige kamer was geladen.

‘We hebben een zaak’, concludeerde hij.

‘Vermoedelijk’, knikte Sejer. ‘Maar we kunnen niet veel doen. We moeten gewoon wachten. Tot ze opduikt, in welke toestand dan ook.’